

Energiebeoordeling 2024

Algemene Document Data	
Documentnaam:	Energiebeoordeling 2024
Documentnummer:	EB-01

Revisie status		
Revisienummer:	02	
Revisiedatum:	16 mei 2025	
Documentstatus:	Definitief	
Opgesteld door:	Mark Rotte	HSE-adviseur
Gecontroleerd door:	Rebecca Fasel	Group CSR Manager
Vrijgegeven door:	Joke van Vugt	Group QHSE Manager

Versiebeheer		
Revisie	Onderdeel	Wijzigingen
01	Alles	Update voor jaar 2023
02	Alles	Update voor jaar 2024

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Bedrijf	5
1.1 Activiteiten	5
1.2 Bedrijfsonderdelen	5
1.3 Projecten met gunningsvoordeel	5
1.4 Factoren die het energieverbruik beïnvloeden	6
2. Energieverbruik en energiegebruikers	7
2.1 Elektriciteit	7
2.2 Verwarming	9
2.3 Zakelijk Verkeer	10
2.4 Materieel - projecten	11
2.4.1 Inzicht uit het project Leiding over Noord	11
3. Kansen voor het behalen van CO ₂ -reductie	12
3.1 Al getroffen maatregelen	12
3.1.1 Algemeen	12
3.1.2 Elektriciteit	12
3.1.3 Verwarming	13
3.1.4 Zakelijk Verkeer	14
3.1.5 Materieel	14
3.2 Mogelijke maatregelen - Algemeen	16
3.3 Mogelijke maatregelen - Scope 1 emissies	16
3.3.1 Zakelijke Verkeer	16
3.3.2 Verwarming	16
3.3.3 Materieel	16
3.4 Mogelijke maatregelen - Scope 2 emissies	17
3.4.1 Elektriciteit	17
4. Reductieprogramma's en initiatieven CO ₂ -reductie	18

Inleiding

De Energiebeoordeling beschrijft de meest significante energiestromen binnen Hanab Distribution B.V., Hanab Energy Solutions B.V., Hanab Installation B.V. en Hanab Installation Technology B.V. (hierna te noemen Hanab). Het verslag geeft invulling aan eis 2.A.3 van de CO2-Prestatieladder en omvat achtereenvolgens de volgende onderdelen:

1. Een omschrijving van het bedrijf;
2. Een inventarisatie van het energieverbruik, actueel en in het verleden, en energiefactoren die op metingen en andere gegevens zijn gebaseerd;
3. Identificatie van gebieden waar sprake is van significant energieverbruik, met name van significante veranderingen over de afgelopen periode;
4. Identificatie van kansen voor het behalen van CO2-reductie;
5. Overzicht van CO2-initiatieven.

Het verslag wordt elk jaar aangepast en levert input voor het Energiemanagement Actieplan.

1. Bedrijf

1.1 Activiteiten

Hanab is een zelfstandig opererende organisatie, onderdeel van het VolkerWessels concern. Hanab ontwikkelt, bouwt en onderhoudt verbindingen, netwerken en installaties voor water, energie en (petro)chemie.

1.2 Bedrijfsonderdelen

De inventarisatie van verbruik, verbruikers en maatregelen voor reductie is uitgevoerd voor de volgende organisatieonderdelen:

- Hanab Projects B.V.
- Hanab Installation B.V.
- Hanab Distribution B.V.
- Hanab Energy Solutions B.V.
- Hanab Installation Technology B.V.
- Hanab Pipeline Control B.V.
- Pipeline Refinery Services B.V. ("PRS International")
- Volker Stevin Kabelwerken Railinfra VOF (VSKR)

1.3 Projecten met gunningsvoordeel

In 2024 zijn de volgende projecten met gunningsvoordeel in voorbereiding/uitgevoerd:

- Shell HH1 Gridco;
- Waterstof Netwerk Rotterdam (Hytransport).

1.4 Factoren die het energieverbruik beïnvloeden

In deze Energiebeoordeling wordt het energieverbruik gerelateerd aan factoren die het energieverbruik waarschijnlijk hebben beïnvloed. Het voordeel van het beschouwen van het specifieke energieverbruik is dat het verbruik op deze manier als het ware wordt gecorrigeerd voor allerlei invloeden. In het geval van Hanab wordt het energieverbruik met name beïnvloed door het aantal medewerkers met een leaseauto. In tabel 1 worden de algemene factoren die het energieverbruik beïnvloeden weergegeven.

Factor	Eenheid	2024
Werknemers (FTE)	[FTE/jaar]	1839
Omzet	[mln €/jaar]	838
Bedrijfstijden	[uren/jaar]	2040 [8u/dag x 255 werkdagen]
Wagenpark	[aantal/jaar]	1093 leasewagens 444 bedrijfswagens

Tabel 1: factoren die het energieverbruik beïnvloeden.

In tabel 2 wordt het energieverbruik gerelateerd aan factoren die het energieverbruik per categorie energiestroom waarschijnlijk hebben beïnvloed.

Elektriciteit	[kWh/jaar]	Aantal lichtpunten, branduren.
Verwarming	[m3/jaar]	Oppervlakte, isolatie gebouwschil, bedrijfsuren, gemiddelde temperatuur.
Zakelijk Verkeer	[km/jaar] en [liter/jaar]	Aantal medewerkers/ gebruikers, reisafstand, type brandstof.
Materieel	[liter/jaar]	Aantal projecten, draaiuren, type brandstof.

Tabel 2: factoren per energiestroom die het energieverbruik beïnvloeden.

2. Energieverbruik en energiegebruikers

Het energieverbruik van Hanab over 2024 is vastgesteld op basis van maand- en jaarfacturen. Bij het opstellen hiervan is gebruik gemaakt van de verbruiksgegevens geregistreerd in de software SmartTrackers. Voor de 2024 footprint is het energieverbruik in vijf categorieën energiestroom uitgesplitst: Elektriciteit, Verwarming, Zakelijk Verkeer, Leaseauto's, Materieel en Overig.

Energiestroom	Uitstoot (ton CO ₂)	Aandeel footprint (%)
Elektriciteit	63,89	0,49%
Verwarming	545,77	4,18%
Zakelijk Verkeer	9355,66	71,74%
Materieel	2806,92	21,52%
Overig	269,29	2,12%
Totaal	13.041,52	100%

Tabel 3: Jaarlijkse uitstoot per energiestroom over 2024.

2.1 Elektriciteit

De invloed van elektraverbruik op statische locaties is te verwaarlozen op de CO₂-footprint van Hanab. Elektriciteit was verantwoordelijk voor slechts 0,49% van de uitstoot in 2024. Dit is ruimschoots te verklaren aan het feit dat vrijwel al de ingekochte stroom groen is, die volgens de huidige conversiefactoren gelijk wordt gesteld aan 0 kg CO₂ per kWh. In omvang zijn met name het verbruik van de vestigingen P&I Papendrecht, HIT Vianen, P&I Veendam en DIS Rotterdam (Giessenweg) van belang.

Energiegebruiker	Verbruik [kWh]	2024 Aandeel categorie (%)	in Toelichting
Pipeline Refinery Services	32.783,00	1,30%	Grijze stroom
HIT Dubo Techniek	18.882,00	0,75%	Groene stroom
HIT Ittervoort	81.836,00	3,25%	Groene stroom
HIT Amsterdam	110.944,00	4,40%	Groene stroom
HIT Rijswijk	10.678,00	0,42%	Groene stroom
HIT DEC	12.000,00	0,48%	Groene stroom
HIT Reeuwijk	60.636,00	2,41%	Groene stroom
HIT Vianen	307.429,00	12,21%	Groene stroom
HIT Werkplaats COW DL Vianen	31.862,00	1,26%	Groene stroom
HIT Eindhoven	3.249,00	0,13%	Groene stroom
HIT Groningen	61.190,00	2,43%	Groene stroom
P&I Veendam transportweg	38.469,00	1,53%	Grijze stroom
P&I Chemelot	47.614,00	1,89%	Groene stroom
DIS Rotterdam Giessenweg	212.315,00	8,43%	Groene stroom
DIS Zwolle	86.330,52	3,43%	Groene stroom
DIS Groningen	71.368,00	2,83%	Groene stroom
DIS Echt	24.951,00	0,99%	Groene stroom
P&I Europort Rotterdam	25.490,00	1,01%	Groene stroom
DIS Halfweg	38.478,00	1,53%	Groene stroom
DIS Hoogeveen	54.233,00	2,15%	Groene stroom
P&I Papendrecht	917.373,00	36,42%	Groene stroom
P&I Veendam	270.640,00	10,75%	Groene stroom
Totaal	2.518.750,52	100%	

Tabel 4: Overzicht elektriciteitsverbruik in 2024 – per energiegebruiker.

In de onderstaande tabellen wordt een overzicht van de meest voorname elektriciteit verbruikers van het kantoor in Papendrecht.

Verbruiker	Plaats	Aantal	Max vermogen	Geschat uren per dag	Max. verbruik kWh/jaar
			[kW]		[kWh]
Locatie Papendrecht					
Bedrijf Kantine	Kantine	1	74	4	59200
Serverruimtes, inclusief airconditioning	Kantoor	1	26	24	227760
Warmtepompen gebouw B	Kantoor	2	15	10	93600
Beeldschermen	Kantoor	300	0,036	9	19440
Laptops	Kantoor	300	0,03	9	16200
Verlichting 5e verdieping	Kantoor	110	0,049	12	16170
Led verlichting logo's	Kantoor	4	1	12	12000
Spotjes begane grond	Kantoor	85	0,05	12	12750
Verlichting 1e tot 4e verdieping	Kantoor	340	0,049	12	49980
Verlichting begane grond	Kantoor	76	0,049	12	11172
Verlichting archief	Kantoor	36	3,5	8	5600
Airco	Kantoor	3	2,5	720/jaar	5400
Mobiele telefoonladers	Kantoor	300	12		3600
Lift gebouw A	Kantoor	2			3360
Spotjes 5e verdieping	Kantoor	21	0,05	12	3150
Spotjes 1e tot 4e verdieping	Kantoor	84	0,05	12	12600
IP telefoons bureau	Kantoor	300	0,004	6	2628
Boilers patries	Kantoor	9	0,66		2168
Lampen nooduitgangen	Kantoor	48	0,008	12	1682
Lift gebouw B	Kantoor	1			1177,344
Lampen begane grond	Kantoor	5	0,05	12	750
Beeldschermen stand-by	Kantoor	300	0,0005	7,5	411
Koffie apparaten	Kantoor/LC	9	2,135	24	96360
Printers	Kantoor/LC	9	2,33	52	1090
Buitenverlichting	Parkeerplaats	42	0,15	4	27594
Gevelverlichting	Parkeerplaats	4	0,4	4	7008
Buitenverlichting	Parkeerplaats	10	0,075	4	3285
Laadpunten elektrische voertuigen	Parkeerplaats	6		Variabel	330,5
TL verlichting	LC	390	0,063	12	73710
SOS containers	LC	4	4	16	23360
Heftruck	LC	2	7	10	17500
Lascontainer	LC	1	2,5	12	10950
Airco	LC	5	2,5	720/jaar	9000
Buitenverlichting	LC	8	0,8	10	2000
Gevel verlichting	LC	7	0,7	10	1750
Boiler	LC	2	0,66	10	1650
Koelkast	LC	1			200
Koelkast	LC	1			200
Buitenverlichting	LC	12	4800	40 uur/jaar	192
Afzuiging toilet	LC	1	0,045	10	112,5
Zaagbank	LC	1	4	20 uur/jaar	80
Afkortzaag	LC	1	2,5	20 uur/jaar	50
Afzuigsysteem	LC	1	1	40 uur/jaar	40
Wrapper/sealer	LC	1	1	20 uur/jaar	20
Totaal jaarverbruik					838.420

Tabel 5: Overzicht elektriciteitsverbruik per energiestroom in 2024 - Papendrecht.

In het bovenstaande overzicht is een verschil van een ruwe 100.000 kWh ten opzichte van werkelijk verbruik. Dit is te wijten aan een deel van verhuizingen en een deel thuiswerken.

Daarnaast wordt in het Hamex gekeurd, hetgeen aardig wat energie verbruikt, maar nog belangrijker is dat incidenteel laswerkzaamheden plaatsvinden. Deze zijn erg belastend voor het energieverbruik. Deze zullen echter niet worden besproken in deze energiebeoordeling, omdat de hoeveelheid energie die wordt verbruikt sterk fluctueert per periode. De focus ligt in deze beoordeling op de vaste apparatuur, waarop structurele maatregelen te nemen zijn.

Daarnaast verdient het elektraverbruik op projecten aandacht. Het gaat hier namelijk om de aanschaf van groene stroom via een bouwaansluiting, waarmee brandstofverbruik door aggregaten wordt voorkomen. Er zal op worden gestuurd dit aandeel in de komende jaren te vergroten.

Het elektriciteitsverbruik ten behoeve van het wagenpark wordt onder Zakelijk Verkeer (zie 2.3) nader toegelicht.

2.2 Verwarming

Het aandeel verwarming in de footprint is relatief klein, het bedraagt ~4% van de totale emissies. Wanneer gekeken naar het aardgasverbruik per locatie, zijn de grootverbruikers dezelfde als bij Elektriciteit, in een andere volgorde. Het aardgasverbruik van P&I Veendam is duidelijk het grootst en het was verantwoordelijk voor 20,37% van het totale verbruik in 2024. P&I Veendam wordt gevolgd door P&I Papendrecht (11,52%) en HIT Vianen (9,48%).

Energiegebruiker	Verbruik 2024 [m3]	Aandeel in categorie (%)
P&I Veendam Transportweg	13.374,00	5,23%
P&I PRS	18.918,00	7,40%
HIT Reeuwijk	5.975,00	2,34%
HIT Werkplaats COW/DLS, Vianen	6.293,00	2,46%
HIT Amsterdam	21.192,00	8,29%
HIT Eindhoven	4.820,00	1,88%
HIT Groningen	8.484,00	3,32%
HIT Rijswijk	3.794,00	1,48%
HIT Vianen	24.257,00	9,48%
HIT Ittervoort	2.212,00	0,86%
HIT Ittervoort	7.354,00	2,88%
P&I Europoort	1.168,00	0,46%
P&I Halfweg	6.671,00	2,61%
P&I Papendrecht	29.465,00	11,52%
P&I Veendam	52.083,00	20,37%
DIS Rotterdam Giessenweg	10.272,00	4,02%
DIS Groningen	12.584,00	4,92%
DIS Zwolle	5.714,60	2,23%
DIS Echt	8.998,00	3,52%
DIS Hoogeveen	12.119,00	4,74%
Totaal	255.747,60	100%

Tabel 6: Overzicht aardgasverbruik in 2024 – per energiegebruiker.

2.3 Zakelijk Verkeer

De grootste bijdrage in de footprint van Hanab komt van zakelijk verkeer. Deze categorie is verantwoordelijk voor 71,74% van de totale uitstoot, waarvan het grootste gedeelte komt door bedrijfs- en leasewagens. Gedeclareerde km's met privé auto's en vliegreizen zijn samen verantwoordelijk voor 1,31% van de footprint.

Reismiddelen	Eenheid	Verbruik 2024	Aandeel in categorie (%)
Bedrijfswagens			100%
Diesel	Liter	1.161.127	71,68%
Benzine	Liter	458.681	28,31%
Elektrisch	kWh	18.481,95	-
Leasewagens			100%
Leaseauto's diesel	liter	131.099,45	7,42%
Leaseauto's benzine	liter	1.634.297,25	92,57%
Leaseauto's elektrisch	kWh	640.079,10	-
Gedeclareerde km's			
Privé auto's	km	849.837,09	-
Vliegreizen			100%
<700 km	km	3.483	8,75%
700 - 2500 km	km	36.298	91,24%
>2500 km	km	0	-
Totaal			
	liter	3.385.204,29	
	kWh	658.561,05	
	km	89.618,09	

Tabel 7: Overzicht zakelijk verkeer in 2024 – per subcategorie.

Wanneer wordt er verder ingezoomd op de huidige samenstelling van het leasewagenpark, is te zien dat de verdeling ongeveer 10% diesel en 90% op benzine. Deze verdeling ziet anders uit in met de eigen bedrijfswagens, waar de verdeling ongeveer 30% benzine en 70% diesel is. In de strategie zet Hanab dan ook in op een sterk versnelde elektrificatie van het wagenpark, met als resultaat dat enkele elektrische auto's/modellen zijn ingevoerd in 2024. Lastig is het om elektrische bedrijfswagens te vinden met voldoende range en transportcapaciteiten, echter is deze overgang naar elektrisch wel ingezet.

De elektrische modellen ingezette in 2024 zijn:

- Hyundai IONIQ 5
- Nissan Leaf
- Volkswagen ID.3
- Volkswagen ID.4
- Volkswagen ID.5
- Volkswagen ID.7
- Škoda Enyaq
- Volvo XC40 recharge
- Volvo EX30
- Kia EV6

2.4 Materieel - projecten

Aangezien Hanab in de brandstof voor het materieel heeft voorzien, valt deze uitstoot binnen scope 1 van de onderneming. Het brandstofverbruik door Materieel zorgt voor iets minder dan een derde van de totale footprint (21,52%). WLB en Boringen zijn de grootste energiegebruikers. Voor het eerst dit jaar is biobrandstof meegenomen in de energiebeoordeling, grootste verbruiker is het project Hytransport van P&I.

Brandstof	Verbruik 2024 [liter]	Aandeel in categorie (%)
Diesel		
WLB	698.135	58,06%
Boringen	14.391	1,19%
Hanab Distributie B.V.	24.367	2,02%
Hanab Installatie B.V.	84.592	7,03%
HVO 100		
Hanab Group	380.886	31,67
Totaal	1.202.371	100%

Tabel 8: Overzicht brandstofverbruik materieel in 2024 – per type brandstof.

2.4.1 Inzicht uit het project Leiding over Noord

Op projectbasis is in de energie audit van 2013 op het project Leiding over Noord een eerste aanzet gemaakt om een dieper inzicht te verkrijgen in het verbruik van verschillende materieeltypen. In het rapport is vastgesteld, dat graaf- en laswerkzaamheden de grootste impact hebben. Voor deze werkzaamheden is vervolgens onderzocht welke machines hierbij het grootste energieverbruik veroorzaakten. Uit deze analyse bleek dat hijswerktuigen (mobiele kranen) veruit de grootste verbruikers op het project waren, gevolgd door aggregaten en pompen.

Meer informatie over het verbruik van de verschillende ingehuurde materieelstukken is terug te vinden in de “ketenanalyse projectlogistiek” (PRM 01-g).

3. Kansen voor het behalen van CO₂-reductie

Een daling van het energieverbruik leidt in bijna alle gevallen ook tot CO₂-reductie. Het nemen van maatregelen die het energieverbruik verlagen dragen daardoor bij aan het behalen van de CO₂-reductiedoelstellingen. In het onderstaande overzicht staan de maatregelen die al getroffen zijn en die mogelijk kansen bieden om het energieverbruik en de CO₂-uitstoot verder te verlagen.

3.1 Al getroffen maatregelen

De maatregelen al getroffen door Hanab zijn in de volgende secties per categorie emissiestroom weergegeven.

3.1.1 Algemeen

[geïmplementeerd]

- Besluit investering verbouwing kantoor Geleen;
- Meewegen energieprestaties bij selectie nieuwe vestiging distributie noord;
- Onderzoek naar de benodigde investering en draagkracht voor 'groene daken'.
- Duurzaamheidsdag om het gesprek aan te gaan met ketenpartners;
- Groene pluimen uitdelen t.b.v. medewerker participatie.

[nog niet uitgevoerd]

- Verkennen mogelijkheden om materialen of diensten te delen met omliggende bedrijven op het industrieterrein Papendrecht: loopt maar nog weinig opbrengt: blijft in verkennende fase;
- Gedrag van medewerkers beïnvloeden via instructie.
- Roadmap per divisie opstellen t.b.v. co2 reductiedoelstelling.

3.1.2 Elektriciteit

[geïmplementeerd]

- Monitoren energieverbruik kantoren;
- Bewegingssensoren installeren in het archief;
- Overwegen investering LED voor bedrijfslogo's;
- Overschakelen naar LED voor lichtbakken kantine Papendrecht;
- Uitschakelen verlichting parkeerplaats Papendrecht in de nachturen;
- Test veiligheid LED op het Hamex voor tot vervanging wordt overgegaan;
- Investeringsvoorstel verlichting Hamex beoordelen;
- Gevelverlichting Papendrecht vervangen door LED;
- Sturen op gedrag keukenpersoneel met betrekking tot in- en uitschakelen keukenapparatuur;
- Formuleren van een strategie om keuze voor een elektrisch voertuig te stimuleren. Beschikbaarheid is voorzien;
- Koffieautomaten in de nacht op besparingsstand laten zetten voor het hoofdkantoor;
- Evalueren op welke overige locaties kan worden bespaard door inregelen van koffieautomaten met besparingsstand;
- Bericht plaatsen om onnodige vaste telefoons in te leveren;
- Installeren energiezuinige (LED)verlichting en sensoren bij verbouwing van vestiging Moezelweg;
- Onderzoek naar opwekken zonne-energie vernieuwen;
- Besluit nemen over investering in opwekken zonne-energie Papendrecht en/of Hoogeveen.

- Geplaatst 4 extra laadpunten voor elektrische voertuigen op hoofdkantoor Papendrecht.
- Overgestapt op raamovereenkomst groene stroom voor locaties waar zelf elektriciteit wordt ingekocht.
- Nieuw printproces (smart-printing) op alle locaties, om het aantal afdrukken inzichtelijk te maken.
- Gefaseerd virtualiseren data en plaatsen in cloudsysteem.

[nog niet uitgevoerd]

- Investeringsvoorstellen voor nieuwe keukenapparatuur evalueren in relatie tot energieverbruik.
- Plaatsing 12 extra laadpunten op hoofdkantoor Papendrecht.
- Continu reduceren energievraag vestigingen door toepassing van de huidige stand der techniek;
- Blijvend “vergroenen” elektriciteit en opwekken eigen duurzame energie op statische locaties;
- “Vergroenen” bouwaansluitingen en waar effectief opwekken eigen energie;
- Onderzoek naar de mogelijkheid voor zonnepanelen op het dak in Papendrecht.

3.1.3 Verwarming

[geïmplementeerd]

- EcoUnit opnemen als mogelijkheid in PRM 01-01;
- Monitoren gasverbruik gebouw Papendrecht;
- Investeringsvoorstel pompen warmte-koude bespreken met verhuurder hoofdkantoor;
- Investeren in nieuwe pompen warmte-koude hoofdkantoor;
- Opvragen rendementsberekening verwarming Hamex;
- Isoleren leidingen technische ruimte Veendam.

[nog niet uitgevoerd]

- Monitoren besparingen gasverbruik Hamex Papendrecht na vervanging verwarmingssysteem;
- Procedureel vastleggen van meewegen isolatiewaarde en/of energielabel bij verhuizen van een vestiging (TCO);
- Beoordelen investeringsvoorstel verwarming Hamex;
- Monitoren besparingen gasverbruik Hamex Papendrecht na vervanging verwarmingssysteem;
- Verlagen energievraag door betere isolatie van panden.

3.1.4 Zakelijk Verkeer

[geïmplementeerd]

- Blijvende sturing op selectie elektrische voertuigen;
- Focus op transport in projectplanning;
- Centraal aangestuurde (nacht)bevoorrading van kleinere projecten;
- Opzetten van transporthubs in de regio;
- Inzet van plug-in hybrides met een brandstofbudget;
- Regeling voor werknemers die verder reizen van 150 km om in de kost te gaan;
- Inzet van lokale werknemers;
- Inzet van projectfietsen of een elektrische projectauto;
- Levering combineren/ optimaliseren beladingsgraad;
- Controle op de bandspanning vier maal per jaar spanning (onderhoud en bandenwissels), om de rolweerstand van de bedrijfsvoertuigen blijvend te verlagen;
- Bij de verhuizing van een pand ook rekening houden met de gemiddelde reisafstand van alle werknemers. Hiervoor wordt bij een verhuis een officiële adviesaanvraag ingediend bij de OR;
- Meewegen reisafstand bij verhuizen van statische locatie of afsluiten raamovereenkomst met impact op de reisafstand van werknemers (bv. brandstofcontract);
- Open zetten HVO100 biodiesel voor alle bedrijfswagens.

[nog niet uitgevoerd]

- Verder verhogen efficiëntie van (personen)transport;
- Continueren selectie lease- en bedrijfsvoertuigen op basis van energielabel, bij voorkeur elektrisch;
- Onderzoek naar verdere besparingen wagenpark (bv. reistijd, type & belading bedrijfsbusjes);
- Laadpunten elektrische voertuigen bij alle relevante vestigingen/projecten;
- Strakke personeelsplanning voor werken in het buitenland.

3.1.5 Materieel

- Om het verbruik van materieel op de projecten te reduceren is een korte maatregelenlijst beschikbaar voor de calculatoren, werkvoorbereiders en projectleiders in de vorm van PRM 11-01 (checklist milieuaspecten op project). Voor grote projecten (meer dan 500 mensdagen of meer dan 30 mensdagen en meer dan 20 personen) dienen minimaal vijf maatregelen te worden uitgevoerd. Hierop wordt toegezien middels verschillende inspecties, die worden vastgelegd in ons BMS. Milieuinspecties worden uitgevoerd door het management (managementbetrokkenheidsbezoek), middenkader (werkplekinspectie) en onze vakmensen (werkplekinspectie). Tevens vinden jaarlijks interne en externe audits plaats om te zien of maatregelen effectief worden genomen. Jaarlijks dienen de bevindingen van deze controles te worden geëvalueerd als basis van een proces van continue verbetering.
- Voor het terugdringen van het verbruik uit met name aggregaten, is eind 2016 een initiatief gestart om het verbruik van dit -dedicated- equipment terug te dringen in samenwerking met onze voornaamste leverancier. In de energiebeoordeling van 2018 zal een doorsnede worden gegeven van de grootste verbruikers en zal worden weergegeven welke stappen reeds zijn genomen om dit materieelpark duurzamer te maken. Er zijn reeds grote slagen gemaakt in het compacter maken van het materieelpark. Dit in verband met mobiliseren voor met name een toenemende hoeveelheid projecten in het buitenland. Desondanks zal ook dit een belangrijke factor blijven voor de reductie van onze emissies in scope 3.

- Een eerste grote slag is in 2016 reeds gemaakt in samenwerking met een grote opdrachtgever in Noorwegen. Hier is een zeer significante besparing behaald door toepassing van groene elektriciteit om vol elektrisch te boren door een harde ondergrond: een werk van inmiddels 12 maanden. Door te investeren in elektrisch gedreven materieel is meer dan twee derde bespaard op de totale emissies: meer dan 4 kiloton CO₂.

[geïmplementeerd]

- Bij de inzet van hijswerktuigen liggen grote besparingskansen door goede meet- en regeltechniek, machinekeuze, hergebruik van hijsenergie (hybride technieken), slimme bouwplaatsinrichting, of het opleiden van de machinisten. Al deze mogelijke besparingen zijn middels 1 op 1 vergelijkingen onderzocht.
- Sturen op total cost of ownership van materieel (verbruik meerekenen in de totale huurprijs);
- Vaste bouwaansluiting en hybride aggregaat oplossing opnemen als mogelijkheid in PRM 11-01;
- Investeren in hybride en elektrisch boorequipment.
- Actief aanbieden van ontwerpalternatieven die de doorlooptijd verkorten: hoeveelheid werk verlagen of anderszins de CO₂-uitstoot tijdens de uitvoering verlagen;
- Inzet energiezuinig materieel;
- Transitie van diesel gedreven materieel naar elektrisch;
- Gedrag verbruikers beïnvloeden middels instructie en bewustwording: bv. training machinisten / app voor leaseauto berijders;

[nog niet uitgevoerd]

- Transitie van diesel gedreven materieel naar elektrisch;
- Effectieve inzet prefabricage;
- Training projectleiders en technisch bureau op het gebied van duurzame tools en technieken;
- Gebruik onderhoudsvriendelijke & lage emissie brandstof in gereedschappen (alkylaatz benzine).

3.2 Mogelijke maatregelen - Algemeen

Reductiemaatregelen die betrekking hebben op de gehele footprint en een bijdrage kunnen leveren aan het energiebeleid van Hanab zijn:

- Plannen van een duurzaamheidsdag in 2025.
- Hernieuwd duurzaamheidsplan opgesteld en geaccordeerd.
- Besparingsoverzicht gemaakt per activiteit.

3.3 Mogelijke maatregelen - Scope 1 emissies

Maatregelen die een bijdrage aan de Scope 1 emissies van Hanab kunnen leveren zijn:

3.3.1 Zakelijke Verkeer

- Zakelijke Verkeer neemt het grootste deel van de footprint en valt dus hier de meest CO2-reductie uit te halen. Elektrificatie is hierbij met name van belang.
- Inzet van HVO 100 brandstoffen.
- Opstellen van KPI's voor emissiereductie.

3.3.2 Verwarming

- Initiatieven voor gas besparing, bijvoorbeeld: truiendag.

3.3.3 Materieel

- Op de projecten zijn de inzet van energiezuinige, hybride en elektrische technieken (mobiele kranen, pompen en aggregaten) de voornaamste aandachtspunten.
- De aandrijving van pompen verdient extra aandacht in de komende jaren. Aangezien het terugwinnen van pompenergie uit gesprekken met leveranciers geen gangbare weg is gebleken, dient met name gekeken te worden naar brandstofreductie en de mogelijkheden om deze pompen elektrisch aan te drijven. Het is hier vooral van belang om zeer nauwkeurig te gaan bepalen hoeveel draaiuren er werkelijk nodig zijn om het gewenste resultaat te behalen dan wel of het mogelijk is de machines toerental geregeld uit te voeren. Gaat het om diesel-elektrische aandrijving of is het mogelijk direct elektrisch aan te gaan drijven vanuit een bouwaansluiting? Dit laatste zal zo nu en dan lastig zijn, gezien de mobiele aard van het werk en de kosten die hiermee samenhangen. We zien echter een grote toename in het aantal bouwaansluitingen dat succes wordt aangelegd waarbij groene elektriciteit wordt afgenomen onder onze raamovereenkomst. De communicatie van deze maatregel is dus effectief gebleken. Het aantal draaiuren van het aggregaten wordt hierdoor teruggedrongen. Door gecertificeerde groene energie in te kopen, wordt het gebruik van hybride aggregaten van lager belang. Het reduceren van het verbruik van materieel, evenals de aanschaf van efficiëntere pompen, blijft van belang.
- Hanab dient in te blijven zetten op het gebruik van energie-efficiënte apparatuur om het brandstofverbruik op projecten terug te dringen. Hiervoor zal het bedrijf de dialoog moeten blijven aangaan met partners binnen en buiten het concern. Gesprekken met verschillende partijen hebben reeds plaatsgevonden en hebben zicht ontwikkeld tot een vaste overlegstructuur gesprekken. Initiatieven met andere ketenpartners zijn gepland.

3.4 Mogelijke maatregelen - Scope 2 emissies

Maatregelen die een bijdrage aan de Scope 2 emissies van Hanab kunnen leveren zijn:

3.4.1 Elektriciteit

- Verdere uitbreiding van inkoop groene stroom;
- Slimme systemen inzetten voor elektriciteitsbesparing;
- Zonnepanelen inzetten op statische kantoorlocaties.

4. Reductieprogramma's en initiatieven CO₂-reductie

Binnen de sector vinden steeds meer initiatieven plaats op het gebied van het verminderen van energieverbruik en CO₂-uitstoot. In het document "Directiebeoordeling CO₂" staat een overzicht met initiatieven binnen de sector waaraan wordt deelgenomen. Jaarlijks wordt bekeken welke nieuwe initiatieven binnen de sector interessant zijn voor het behalen van de reductiedoelstellingen.